

RIMNieuws 24

Editoriaal

Menig voorbijganger zal ongelovig opgekeken hebben toen bleek dat de “Cellekens” - sinds mensenheugnis een wegwijzend monument aan de voet van St. Romboutstoren - eindelijk gerestaureerd worden. “Heropgebouwd” zou een betere term zijn. De verkrotting was zov er gevorderd dat een restauratie in de echte zin van het woord allicht moeilijk haalbaar was. Zo staan er nog panden in deze stad, al jarenlang overgeleverd aan verwaarlozing.

Verwaarlozing uit onachtzaamheid. Verwaarlozing uit geldgebrek. Of verwaarlozing uit kwade trouw...

Een schrijnend voorbeeld daarvan is het Nekkerspoelstation. Het station is wettelijk beschermd. Zoals dat van elke eigenaar wordt verwacht, moet ook de NMBS zijn goed als een goed huisvader beheren. Een likje verf op de ramen, een lekkende dakgoot herstellen: dat kan echter blijkbaar niet. Het is nochtans dit soort “kleine” aftakeling dat de teloorgang van een monument inluidt. Na jaren van verval worden de kosten voor restauratie dan ondraaglijk hoog. Zoals voor de Stadsschouwburg, de Lobbekazerne, ..., beide schoolvoorbeelden van schandelijke verwaarlozing door de overheid, in dit geval het stadsbestuur.

De onachtzaamheid of de kwade trouw zal de gemeenschap nu vele dmiljoenen kosten.

Daarom is een nauwgezet onderhoud van het patrimonium een absolute noodzaak. De overheid moet erover waken dat partikuliern hun (al dan niet beschermd) goed als een goed huisvader beheren. Eerst en vooral moet de overheid echter zelf het goede voorbeeld geven...

Frans Geys

RIM Jaaroverzicht 1993 RIM publiceerde naar jaarlijkse gewoonte ook in 1993 vier nieuwsbrieven. Deze wordt reeds op 500 exemplaren verspreid!

1993 was voor RIM een bevredigend jaar. Wij mochten weer een stijging van het aantal steunende leden noteren (in 1993 301 betalende leden: +13%!). Het is in belangrijke mate dank zij de bijdragen van de steunende leden dat RIM zijn activiteiten kan ontplooiën. Hiervoor uiteraard een welgemeende dank namens mijzelf en de kern van werkende leden.

Dat RIM zich actief inzet kan blijken uit het aantal en de kwaliteit van de activiteiten die we ontplooiden in 1993. Het succes van deze activiteiten hangt voor een groot deel af van de respons die wij krijgen in de pers. Dat deze er is mag blijken uit volgende summie cijfers. Het dossier "Bescherming Nekkerspoelstation" 52 artikels. In 1993 zijn reeds 50 artikels waarvan 27(!) rond het Groen Waterke en de Stassartstraat. Dit zijn enkel de ons bekende artikels; vermoedelijk zijn er nog meer.

In februari 1993 verscheen er in de Financieel Economische Tijd een speciaal katern over Mechelen. Hierin kwam RIM uitgebreid en zeer positief naar voren.

In 1993 werkte RIM rond verschillende beschermingsaanvragen. Telkens werd een in uitgebreid wetenschappelijk verantwoorde nota de bescherming aangevraagd bij de bevoegde gemeenschapsminister Johan Sauwens.

- 1 De bescherming als monument van de woning "Lens" (Schuttersvest) en het winkelhuis "De Bie" (Bruul) van architect Huib Hoste. Uit dit dossier, gelanceerd in februari 1993 werd door de minister in september 1993 het huis "Lens" weerhouden en op de voorontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten geplaatst.
- 2 Stadsgezicht "Koolstraat" en de huizen "Van Hoogenbemt" en "Contriijn" van architect G. Eysselinck. Deze aanvraag werd ook gunstig onthaald en kwam in september 1993 op de voorontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten.
- 3 Bescherming als monument van het "zwempaleis" op het Rode Kruisplein. Dit dossier werd niet weerhouden doch wij zijn ervan overtuigd dat ondanks de niet bescherming dit gebouw zeer belangrijk en beeldbepalend blijft voor onze stad. Wij vermoeden dat dit gebouw niet onmiddellijk zal afgebroken worden. Wij blijven waakzaam.

4 Bescherming als stadsgezicht van de straten rond G. de Stassartstraat, Wollemarkt, Schoutetstraat, St.Jansstraat, St.Janskerkhof, Klapgat. Deze beschermingsaanvraag ging zeker niet onopgemerkt voorbij aan de Mechelaar, daar kort na de verzending ervan zich reeds een belangrijk feit voordeed, namelijk de vraag tot afbraak van de huizen gelegen tussen het aartsbisschoppelijk paleis en het Groen Waterke. De beschermingsaanvraag werd in december 1993 door minister Sauwens op de voorontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten geplaatst.

Momenteel zijn er nog verschillende beschermingsdossiers in de maak en in het voorjaar 1994 zult U hierover uiteraard ingelicht worden.

Ook in 1993 organiseerde RIM activiteiten en bezoeken voor haar leden. In maart 1993 bezochten we het zwempaleis; in mei was er de Brusselpoort.

In mei werd er n.a.v. de open tuindag een activiteit georganiseerd met als titel "Groen in de stad".

Onze aanwezigheid in de Minderbroederskerk op de open monumentendag ging zeker niet onopgemerkt voorbij. De omstandigheden dwongen ons om op dat ogenblik zeer actief op te treden dit n.a.v. het dossier "Groen Waterke".

De stand was nieuw ontworpen en bracht een beperkt overzicht over positieve en negatieve realisaties in Mechelen.

Als laatste activiteit was er het bezoek aan het Loretteklooster. Een groot gebouwencomplex deels in neo-gotische stijl dat heden te koop staat. Ondanks het feit dat we niet in het klooster konden, was het een geslaagde activiteit dankzij de inbreng van P. Egels en Prof. Verpoest.

In 1993 werd RIM meermaals gesolliciteerd voor medewerking of advies in verschillende projecten.

Steeds met de stelling in het hoofd dat RIM een apolitieke vereniging is, t.t.z. zij is niet politiek gebonden, verleent zij advies aan wie erom vraagt. Verschillende projecten werden gevolgd en begeleid, o.a. in november 1993 werd het praatcafé n.a.v. de verjaardag van de orde van architecten inhoudelijk begeleid.

In het kader van advies, medewerking, begeleiding stelt er zich voor RIM dikwijls een probleem dat wij hier toch wensen aan te halen.

Zoals U weet heeft RIM een vertegenwoordiger in de Stedelijke Commissie voor Monumentenzorg (SCM). Deze commissie werd echter monddood gemaakt sinds december 1992.

In september 1993 werd dan uiteindelijk de SCM terug bijeengeroepen.

Het stadsbestuur weet perfect wat er leeft en waar RIM mee bezig is.

U hoeft de pers er maar op na te lezen en U merkt dat RIM meer dan eens door de politici geciteerd wordt: "...RIM, toch ook niet de eerste de beste...".

Zonder volledig te willen zijn is dit toch een beeld van ons werkjaar 1993.

Nog even iets over 1994. Dit belooft weer een belangrijk jaar te worden voor onze stad. Zoals U wel zult weten zijn er in 1994 gemeenteraadsverkiezingen.

RIM zal zijn verantwoordelijkheid opnemen en te gepasten tijde zal U via de nieuwsbrief en de pers hiervan op de hoogte gesteld worden.

Zoals U kunt lezen, voor RIM is 1993 zeker niet onopgemerkt voorbijgegaan en ik kan maar één ding zeggen: wenst U ook uw verantwoordelijkheid op te nemen en U in te zetten voor onze stad op een a-politieke, culturele en sociale manier, kom dan bij de werkende leden, zodat we samen nog meer zaken kunnen verwezenlijken.

Guy Bertrand

Bescherming van Vierendeelliggers

Het belang van de geplande aktie tot specifieke bescherming van enkele Vierendeelbruggen kan worden gestaafd met het feit dat Arthur Vierendeel één van de weinige Vlaamse ingenieurs was (ook al sprak en schreef hij meestal Frans) wiens roem zich tot ver over onze grenzen verspreid heeft. Hij heeft getoond dat alleen een klaar inzicht in het fysisch gedrag van konstrukties, gepaard aan de mathematische kunde om het krachterspel in konstrukties te berekenen, en de persoonlijke inzet en vastberadenheid om tegen gangbare vooroordelen in, nieuwe ideeën te verdedigen en te propageren, kunnen leiden tot de realisatie van betere, goedkopere en mooiere bouwwerken.

"Who does not remember the past is condemned to repeat it."

Arthur Vierendeel (1852-1940) was Hoofdingenieur-directeur Provinciale Technische Dienst West-Vlaanderen en daarna Hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij ontwikkelde in 1896 een

rekenmethode voor vakwerkliggers met stijve knooppunten. Ook zonder schuine staven bleken vakwerkliggers voldoende vormvast te zijn om te kunnen dienen als basiselement van een brug. De “Vierendeelligger” is de basis van zelfdragende koetswerken voor trams, bussen of treinwagons.

Hij behaalde in 1874 met grote onderscheiding het diploma van ingenieur te Leuven. Zijn ontwerpen zijn van in het begin van zijn loopbaan tot zijn laatste levensjaren voorwerp geweest van harde polemieken.

Dat zijn vernieuwende visie en gedurfde aanpak niet altijd in dank werd aangenomen komt voor het eerst tot uiting in 1876 bij de bouw van het Koninklijk Circus te Brussel waarbij de regering een week voor de opening ervan besloot om het gebouw te testen. De lichte constructie werd als roekeloos beschouwd. Een regiment grenadiers kreeg de opdracht het gebouw te betreden en gezamenlijk te gaan zitten om te zien of het gebouw wel stevig genoeg was. De proefkonijnen overleefden de ultieme test en het Koninklijk Circus kreeg nog veel meer bezoekers over de vloer (in 1953 werd het huidige Koninklijk Circus opgericht omdat het vroegere niet meer beantwoordde aan de smaak van de tijd).

West-Vlaanderen had de primeur van de eerste Vierendeelbrug. De brug loopt over de Schelde te Avelgem. Op 09/09/1906 werd ze officieel ingehuldigd. De voerman die de proefwagen op de brug zou voeren om de gebruikelijke doorbuigingsmetingen te doen, eiste van Vierendeel dat hij midden op de brug zou gaan staan eer hij met zijn wagen over de brug zou rijden. Hierbij dient vermeld dat met de bouw van deze brug op de achtergrond, een andere bekende Westvlaming, Stijn Streuvels, in zijn roman “De Teleurgang van de Waterhoek” de moeilijk te over“bruggen” kloof beschrijft tussen het platteland en de stad. Op treffende wijze en geïllustreerd met pittige verhaaltjes schetst de auteur het verzet en de ongelijke strijd van een volkse gemeenschap tegen de uitingen van de moderne techniek.

Daarna volgden er in de eerste twintig jaar nog een twintigtal in verschillende delen van het land:

- spoorwegbrug te Grammene-Deinze
- internationale brug over de Leie te Komen
- na de brug van Grammene lieten de spoorwegen enkele Vierendeelbruggen op de lijn Brussel-Gent aanleggen, evenals de brug van Chênée met drie sporen op de lijn Luik-Duitsland (over de Ourthe)
- er volgden ook projecten te Mechelen (merkwaardig zijn de drie bruggen met dubbeldek van elk 63 m over de Leuvense vaart), Herentals en Val-Benoît.

Maar er is meer. Voor er sprake was van de eerste Vierendeelbrug bestond er in de Verenigde Staten al een viaduct van dit type. De auteur M. Grimm liet zich voor zijn konstruktie leiden door de theorie van de Vierendeelligger.

De viaduct van Kinzua werd in gebruik genomen in 1900. De Vierendeelviaduct is gebouwd op het spoorwegnet van de Erie Railroad Company en heeft een lengte van 636 m steunend op 20 pijlers.

Meer dan dertig jaar later werd een Vierendeelbrug gebouwd in Barcelona over de Riera de Caldas. Deze brug bevat vijf afzonderlijke delen met elk een lengte van 20,9 m.

In het vroegere Belgisch-Kongo staan ook een aantal Vierendeelbruggen. De eerste brug in de kolonie was die van Bukama, vier overspanningen van 62 m.

Daarna werden alle bruggen over de Kongostroom van meer dan 30 m lang gebouwd volgens het Vierendeeltype.

Ook in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland werden Vierendeelbruggen gebouwd.

Het merendeel van de konstrukties zijn in ijzer, maar in 1899 heeft Vierendeel het patent verworven voor de ligger zonder diagonalen in gewapend beton.

Toepassing: de toren van de basiliek van Dadizele is een ontwerp van Vierendeel. De oorspronkelijke bedoeling was een stenen toren te bouwen, uiteindelijk werd het een metaalkonstruktie. De bouw nam vier jaar in beslag, van 1892 tot en met 1895 (de basiliek van Dadizele is beschermd).

Op 1 december 1889 werd ir. Vierendeel benoemd tot hoogleraar aan de universiteit te Leuven.

In 1896 stelde hij een nieuw type ligger voor. In tegenstelling tot de vakwerkligger met diagonalen, die algemeen verspreid was, stelde hij een ligger zonder diagonalen voor of de ligger met bogen (longeron à arcades) die sindsdien naam heeft gemaakt als de Vierendeelligger. De Vierendeelligger is een bijzondere vorm van de vakwerk- of traliewerkligger en kan voor verschillende doeleinden worden gebruikt zoals doorgangen, ramen en leidingen. Het kwam in die tijd als totaal absurd voor om te tornen aan het dogma van de driehoeksligger. De technische voordelen komen neer op een beperking van de dynamische effecten, de montage is gemakkelijker en preciezer, de liggers zijn vaster, robuuster, minder beweeglijk en minder onderhevig aan roest. Het commercieel-economisch voordeel wordt volgens Vierendeel verkregen door twee factoren: de Vierendeelligger is lichter (tot 30 %) en de eenheidsprijs is lager (door de eenvoudige structuur). De Vierendeelbrug is robuust en geeft een veilige indruk.

Vierendeel wees eveneens voor het eerst op het belang van de diepte van een fundering om de eenheidslast te bepalen die op de grond kan uitgeoefend worden.

De ervaring met het betonnen waterreservoir dat hij in opdracht van de gemeente Middelkerke bouwde zal daar wel niet vreemd aan zijn geweest. In 1897 werd een grote vergaarbak gebouwd in een put van 9 m diep. In april 1899 werd de nog lege bak van 500 m³ en 213 ton in een nacht door een plotse stijging van het grondwater omhoog geduwd. Door de ongelijke gewichtsverdeling werd niet alles even hoog gestuwd en ontstond een hellend vlak. Geen enkel gewicht kon de put terug in zijn oorspronkelijke toestand brengen en sindsdien is de kuip zo bewaard. De benaming "Dronken put" wijst op het gevoel van evenwichtsverlies en dronkenschap dat men ervaart in de vergaarbak, door de schuin liggende wanden. De put vormt op dit ogenblik een druk bezochte toeristische bezienswaardigheid te Middelkerke.

ir. Oscar Renard

De Groene Hoofdstructuur
ook te Mechelen

door ir. S. TYS
Directeur AMINAL

Donderdag 28 april 1994

20.00

TSM, Jef Denynplein 2, Mechelen

Deze activiteit is voorbehouden aan RIM-leden!

Praatcafé “Wonen in Mechelen”

Vrijdag 24 maart 1994, 20.00

Cultureel Centrum

Debat met:

- Mon Schepers, ACW, stelt het Mechels Manifest voor, een stramien voor toekomstige stadsontwikkeling dat door heel wat individuen en groepen wordt gedragen
- Guy Humblet, tuinarchitekt, benadert het thema van de stadsontwikkeling vooral vanuit zijn visie op de mogelijkheden die een volwaardig groenbeleid kan bieden in het aantrekkelijker maken van onze leefomgeving.
- Patrick Egels, RIM en Mechelenbinnenstebuiten, gaat na welke stedenbouwkundige, historische en culturele waarden de woon- en leefkwaliteit in onze stad kunnen schragen.
- Namens het BBTK (socialistische bediendenvakbond) en het VKW (Verbond van Kristelijke Werkgevers) zoeken een Mechels syndicalist een een Mechels werkgever naar een Mechels evenwicht tussen ecologie en economie.

Moderator is Frans Schroons, voorzitter van de Stedelijke Cultuurraad. Het is de bedoeling dat de zaal ruimschoots participeert in dit debat.

Gratis toegang.

Discussietekst bij het Praatcafé “Wonen in Mechelen”

Steeds meer individuen, actiegroepen en verenigingen storten zich in het debat over de Mechelse stadsontwikkeling. Met de organisatie van een praatcafé met als thema “Wonen in Mechelen” op 25 maart 1994 wenst de Stedelijke Cultuurraad op deze interesse in te spelen.

De Stedelijke Cultuurraad wil hiermee ook peilen naar de mogelijkheid om een brede Mechelse consensus te bereiken rond een aantal doelstellingen. De optie bijvoorbeeld om radikaal te kiezen voor een groene en verkeersarme binnenstad waar de culturele, toeristische en recreatieve functies primeren. Waar absolute voorrang gegeven wordt aan stadsvernieuwing en renovatie.

Een toekomstvisie die, wat de stad Mechelen betreft, ondermeer inhoudt dat men zich resoluut verzet tegen de aanleg van nieuwe of de uitbreiding van bestaande industrieterreinen. Waarbij men uitgaat van de idee dat de noodzakelijke bijkomende arbeidsplaatsen hoofdzakelijk in de dienstensector gesitueerd dienen te worden. Waarbij men paal en perk stelt aan de huidige wildgroei van zgn. baanwinkels en de

geografische integratie van woon-werk-winkel en recreatiefuncties nastreeft.

Het is een feit dat een ambitieus stadsontwikkelingsprogramma voor Mechelen niet of niet alleen door de stad kan gedragen worden. De noodzaak tot publiek-private samenwerking dringt zich op. Hoe schat men de mogelijkheid in om financiële middelen aan te trekken via de oprichting van een Mechelse investeringsmaatschappij die gelden zou aantrekken van institutionele beleggers maar ook van individuele Mechelaars?

Hoe krijg je geëngageerde intellectuelen uit de wereld van de actiegroepen en de culturele verenigingen op één lijn met mensen uit de vakbonden en de financiële en ondernemerswereld en tenslotte ook met politici?

Hoe doorbreek je de feitelijke sociale apartheid die maakt dat er zo weinig interactie is tussen die verschillende maatschappelijke geledingen?

Mag een strategisch plan voor de regio Mechelen beperkt blijven tot een onderonsje tussen ondernemingsleiders en vakbondsmensen?

Hoe maak je deze stad nog aantrekkelijker (groener, verkeersarmer,...)

De Expostijl te Mechelen Hoewel het de laatste tijd tot de “bon ton” behoort om met lof te spreken over design en architectuur van de jaren vijftig, kijken de meesten toch met weerzin aan tegen de talrijke bouwsels die in de eerste decennia na de tweede wereldoorlog uit de grond zijn gerezen. Het liefst van al zou men het hele zootje willen slopen, maar omdat zoiets in de praktijk niet haalbaar is verkiest men camouflagetechnieken: verhullende schaamlapjes voor het lelijk brutaal geweld. Een opvallende periode uit ons bouwkundig verleden zou moeten weggeveegd worden: de periode rond de wereldtentoonstelling van 1958 te Brussel, de expo van de technologische revolutie en het maatschappelijk optimisme.

Gebouwen en hun betekenissen

Een gebouw legt op een onmiskenbare wijze getuigenis af van een bepaalde tijdsgeest. Of een ontwerper zich destijds traditioneel of vooruitstrevend wou voordoen maakt in feite weinig uit. De stijl van de meeste bouwwerken en de artistieke aspiraties van de ontwerpers zijn gemakkelijk te dateren voor wie met een geoefend oog naar de stad kijkt.

Daarnaast ontleent een gebouw zijn betekenis aan de stedelijke omgeving waarin het zich bevindt. Bepaalde tijdsgebonden opvattingen worden op die manier historisch relevant. Een complex straatbeeld presenteert de toeschouwer de stedelijke evolutie in filmbeelden. De film van de stad loopt in onze tijd ononderbroken voort.

Ook de gebruiker voelt de tijdsgeest van een gebouw aan. Menselijke gewoonten en verhoudingen zijn oorzaak en gevolg van de functionele verwachtingen die de inrichting van een gebouw bepalen.

De discussie over het al dan niet behouden, gebruiken, of omvormen van recente of oude gebouwen kan niet los gezien worden van de kunstzinnige, stedelijke en functionele betekenissen ervan. Bewuste keuzes kunnen enkel voortvloeien uit overwegingen die met al deze aspecten rekening houden.

Binnen dit denkkader wens ik architectuur van de jaren vijftig en zestig in Mechelen te evalueren. Ik verkies echter de uitdrukking “expostijl” omwille van de beeldvorming die eruit voortvloeit.

Tussen zakelijkheid en euforie

Zakelijk, euforisch en brutaal: zo zou men de sfeer van de expo-stijl kunnen noemen. Zakelijk omdat men het modernistische gedachtengoed uit het interbellum blijft herkennen, euforisch vanwege de naïef-optimistische keramieken en bas-reliëfs en de transparante openheid, brutaal wegens de grootschaligheid en de verachting voor de historisch gegroeide omgeving.

Tekenend voor de toenmalige mentaliteit is de brochure die het stadsbestuur uitgaf ter gelegenheid van de tentoonstelling “Mechelen bouwt” die liep van 24 augustus tot 5 oktober 1958. Met fierheid worden de verwezenlijkingen van het laatste decennium voorgesteld: de opruiming van ongezonde woningen, hygiëne en comfort in de nieuwe appartementen in de binnenstad en de nieuwe woningen aan de stadsrand, nieuwe en vernieuwde scholen, rusthuizen, ziekenhuizen, weeshuizen en sportakkomodatie, aanpassing van pleinen en wegen aan de noden van het moderne verkeer, de moderne verlichting, enz. Alles straalt de geest van de vooruitgang uit.

Witte merels

Ik wil het hier uiteraard niet hebben over de niets ontziende spekulatieve en bureaucratische kolossen die overal het stadsbeeld ontsieren. Door de zoneringsgedachte werd de stad als gemengd woon-, werk-, winkel- en wandelmilieu opgegeven en werd voor tal van gebouwen de macht van het getal de enige norm. Het simpelweg opstapelen van vierkante meters functie bleek achteraf te leiden tot de minst functionele architectuur die ooit tot stand kwam.

Het Mechels stadsbeeld lijdt niet enkel aan verkrotting en vervuiling, maar ook aan het niet te torsen gewicht van grauwe appartementsblokken, gulzig om zich heen grijpende school- en bedrijfsgebouwen en zielloze winkelgalerijen, grootwarenhuizen en kantoorgebouwen. Hoe raken we die schadelijke overlast ooit kwijt?

Ik wil het wel hebben over de witte merels tussen het promotorengeweld en over aangename woon- en winkelhuizen die in dat euforisch kader tot stand kwamen. Aan de hand van enkele kenmerkende voorbeelden peil ik naar het karakter van een architectuur die meer om het lijf heeft dan zuiver geldgewin of bureaucratische kortzichtigheid.

In navolging van het interbellum

Nog helemaal in navolging van de grote interbellumgebouwen werd in de jaren vijftig het RTT gebouw in de Stationsstraat opgericht. Het gebruik van gele en bruine bakstenen, het doorgedreven horizontalisme dat aan de traphallen vertikaal onderbroken wordt, de ronde hoeken en de openheid van de raampartijen zijn stijlelementen die duidelijk geïnspireerd zijn door de pakketbootstijl van het NIR-gebouw te Elsene. Ook de schoolgebouwen van de TSM in de AB-straat hebben een gelijkaardige uitstraling en vertonen een gevarieerde decoratieve expressie van het functionalistisch concept. De gebouwen van het Cultureel Centrum sluiten dan weer beter aan bij de sobere kubische baksteenarchitectuur zoals die tijdens het interbellum te Mechelen vooral door Jan Lauwers werd beoefend.

Het station

De spoorwegtempel die in 1888 naar het ontwerp van architect Jaulet werd gerealiseerd werd zwaar gehavend door de bombardementen van de tweede wereldoorlog. Na de afbraak van het oude station verrees op dezelfde plaats tussen 1957 en 1959 het huidige station, naar het ontwerp van architect Van Meerbeeck, een figuur die zijn plaats heeft verworven in het Mechels stadsbeeld.

(vervolg op blz. 19)

MECHELENBINNENSTEBUITEN

ZOMER 1994

Zicht op de stad

Mechelenbinnenstebuiten biedt een aparte kijk op de stad. De stedelijke leefwereld is een spiegel van de maatschappij. Straten en pleinen, parken en markten, handel en wandel: een mengelmoes van activiteiten in een historisch decor. We zoeken naar processen van opbouw en verval en trachten het debat over de stad open te gooien.

In augustus 1994 vinden de wandelingen plaats elke woensdag om 19.00 en elke zondag om 15.00; afspraak telkens tussen de leuning van de IJzerenleen.

De wandelingen duren ongeveer drie uur. Telkens pauzeren we in een typisch café en sluiten we af op onze vertrekplaats.

Deelnemen kost 150 F; RIM leden betalen 100 F. Kinderen tot 12 jaar gratis.

mechelenbinnenstebuiten

Woensdag 3 en zondag 7 augustus 1994:

DE BOURGONDISCHE DROOM

De oude hoofdstad van de Bourgondische Nederlanden. Het Parlement van Mechelen, de Centrale Rekenkamer, de Grote Raad. Margaretha van York en Margaretha van Oostenrijk. Lakenhandel, stapelrechten en luxenijverheden. Hoven en paleizen, huistorens, houten en stenen gevels. Een indrukwekkende stad op de overgang van de middeleeuwen naar de renaissance. Wat blijft er over? Wat doen we ermee?

Woensdag 10 en zondag 14 augustus 1994:

DE SCHADUW VAN SINT-ROMBOUTS

Een metropolitane stad, gedomineerd door de machtige gestalte van de Sint-Romboutstoren. Kerken, kloosters, refugies, het aartsbisschoppelijk paleis. Korruptie, machtswellust en onverdraagzaamheid tegenover bezinning, onderwijs en liefdadigheid. Godsdienst en levensbeschouwingen van de beeldenstorm tot de eeuw van de verlichting.

Woensdag 17 en zondag 21 augustus 1994:

ROND DE MIJLPAAL

Mechelen werd in 1835 uitgekozen tot spoorwegknooppunt van het jonge België en ontwikkelde zich op korte tijd tot een industriestad. Eeuwenoude tradities werden plotseling overboord gegooid. Op de vooravond van de eerste wereldoorlog waren muren, wallen en vlieten verdwenen, was de bevolking verdrievoudigd en werd het stadsbeeld beheerst door pronkerige herenhuizen, allerhande fabrieken en armtierige beluiken. Veel industriële relikten wachten nu op een zinvol hergebruik.

Woensdag 24 en zondag 28 augustus 1994:

DE DOLLE JAREN

mechelenbinnenstebuiten

Architectuur en stedenbouw in een provincie stad tussen twee wereldoorlogen. Tijdens het interbellum ontstond er een ideologische en sociale strijd tussen traditie en modernisme, tussen extremisme en democratie. De ingrijpende maatschappelijke wijzigingen die onze grootouders meegemaakt hebben bepalen nog steeds ons denken en handelen. Gebouwen in vieux-neufstijl, art-deco en nieuwe zakelijkheid zijn er de getuigen van.

Woensdag 31 augustus en zondag 4 september 1994:

DE BEGIJNHOFWIJKEN

Twee historische woonbuurten in het noorden van de binnenstad. Ooit centra van vrouwenemancipatie avant la lettre. Vandaag tonen stadsvernieuwingsprojecten ons hoe restauratie, renovatie en hedendaagse architectuur de stad nieuw leven inblazen. We staan ook stil bij de vormen van sociale verdringing die daarvan het gevolg kunnen zijn.

mechelenbinnenstebuiten

RESERVEREN GRAAG!

Mechelenbinnenstebuiten wil tijdens het zomerprogramma het aantal deelnemers per groep beperkt houden. Dat bevordert de kwaliteit van de stadstoers en biedt meer mogelijkheden om gebouwen te bezoeken. Reserveer dus op tijd, zodat wij voor de nodige gidsen kunnen zorgen.

STADSTOERS VOOR GROEPEN

Belangstellende groepen kunnen een “stadstoer op maat” aanvragen: een algemene kennismaking, een tematoer uit ons aanbod of een speciaal uitgewerkte wandeling. Meer gegevens daarover vind je in onze folders.

KONTAKTADRES

Patrick Egels

Vekestraat 8

2800 Mechelen

015/41 27 08

Het gebouw is niet meteen geliefd bij Mechelaars en treinreizigers. De lange donkere gang tussen lokettenzaal en perrons, de kille cafetaria en de blinde wanden aan de voorgevel spelen daarin een belangrijke rol. Nochtans vertoont dit station enkele opmerkelijke kwaliteiten in de typisch optimistische sfeer van de expositijl.

Cafetaria en lokettenzaal baden in een sfeer van licht en lucht. Reeds van buiten kan men genieten van de niet mis te verstane boodschappen op de hoge achterwand. Het keramiek van Robert Coolens vertelt in pure oostblokstyl hoe goed het Mechelen en de spoorwegen wel voor de wind gaat. Een tuinier en een stoelmaker tonen ons de welvaart van de traditionele Mechelse economische pijlers: tuinbouw en meubelnijverheid. De zon en de spoorwegaarbeider verzinnebeelden Mechelen als de bakermat van de Belgische spoorwegen terwijl de wilde ganzen de trek tot reizen uitbeelden. Van eenzelfde symboliek is de haan zonder sporen in de vloerbetegeling, die ons de weg naar de perrons wijst. In de voorgevel, naast de uitgang, illustreert de beeldhouwer Lode Eyckermans de evolutie van paardetractie over stoomtractie tot de elektrische lokomotief, met de allure van een adelaar.

Sociaal en optimistisch

Gelijkaardige pamfletten van een optimistisch geloof in de techniek en een toekomst vol welvaart vinden we herhaaldelijk terug. Op het ABVV-gebouw, eveneens van Van Meerbeeck, in de Desiré Boucherystraat, beklimmen krachtige figuren de trappen naar de zon.

Verheven symbolen van het technisch onderwijs sieren de toegangstrap tot het hoofdgebouw van de SITO in de Leopoldstraat, een gebouw van architect Leon Stynen.

Veelkleurige keramieken tableaus die de bouwnijverheid huldigen zien we ondermeer op de appartementsblokken aan de Tichelrij en in de MGW-blokken in de De Langhestraat.

Deze laatste gebouwen verdienen trouwens onze speciale aandacht. Opgericht rond 1960 op de plaats van weggesaneerde fortjes vertonen de appartementen in de Spiegelstraat en de De Langhestraat kwaliteiten die we in soortgelijke gebouwen van die periode zelden terugvinden. De individuele toegangsdeuren verlenen een aspect van persoonlijkheid, de binnentuin biedt geborgenheid en rust in volle stadscentrum.

Tenslotte vallen ook enkele woonhuizen en winkelpuien uit die periode op door hun originaliteit of door de decoratieve zorg die er aan besteed is. We vermelden de spijtig genoeg verdwenen winkel van Ambiorixschoenen in de Guldenstraat, de gevel van het middenstandskrediet in de Onze-Lieve-Vrouwstraat, de eigen woning van Van Meerbeeck in de Lange Schipstraat, de huizen van A. Roose in

de Adegemstraat en aan de Veemarkt 48 en de meubelwinkel "Frieda" in de Hendrik Consciencestraat. We beperken ons slechts tot deze voorbeelden, maar de lijst kan zeker nog aangevuld worden.

Een periode van afkeer voor de expostijl

Vanaf de jaren zeventig kwam er een reactie tegen de brutale grootschaligheid van de toenmalige architectuur. Men durfde niets meer dan zich te beperken tot een vriendelijke, kleinschalige, vaak historiserende inbreidingsarchitectuur.

In de jaren tachtig leidde zulks tot merkwaardige resultaten. De grootschaligheid bleef veelal, doch de nieuwe voorzichtige vormentaal had het pleit gewonnen. Aldus bereikte men slechts schijnschaligheid: een applikatiearchitectuur, een poppenkast, een bedrieglijke maskerade. Tegelijkertijd was echter ook de exposfeer van openheid, durf en optimisme verdwenen.

Wat nu?

Vandaag stelt zich de vraag welke houding we moeten aannemen tegenover de gebouwen uit de jaren vijftig en zestig die toch getuigen van een zekere kwaliteit.

Voor monumentenzorg lijkt de expostijl mij nog te recent. Pas na enkele generaties kan men werkelijk oordelen vellen over de diverse waarden van ons gebouwd erfgoed. Toch doet men er goed aan niet al te voortvarend te zijn bij aanpassingswerken, zoals die zich ondermeer aankondigen ter gelegenheid van de herinrichting van de stationsomgeving. Het is niet door decoratieve truuks uit een of andere toverdoos te halen dat men de kwaliteit van een gebouw bevordert.

Het zou veel interessanter en nuttiger zijn, voor het beleid en voor iedereen die behaan is met de stad en met het historisch erfgoed, te zoeken naar de intrinsieke waarden en betekenissen van de expostijl. Ik ben ervan overtuigd dat men in dat geval niets anders kan doen dan de sfeer van openheid en optimisme en de werkelijke functionele kwaliteiten ervan zal valoriseren.

Patrick Egels

Wedstrijd “De steen des aanstoets”

Zoals velen hebt U allicht uw hersenen gepijnigd om onze “foto-zoektocht” ter gelegenheid van de Open Monumentendag op te lossen. Wij vrezen dat wij uw kennis over Mechelen enigszins hebben overschat. Wij kregen immers niet één korrekt antwoord binnen. Eén troost voor U, lezer: zelfs menig bestuurslid van RIM is niet geslaagd in de moeilijke test...

Wij willen U niet op uw honger laten en geven U daarom alsnog de antwoorden. Haalt U RIM-Nieuws nr. 22 erbij en de sluier wordt opgelicht! Volgende gebouwen en installaties werden afgebeeld:

- het geboortehuis van Goswin de Stassart (Braquenié) in de Stassartstraat
- het douane-entrepot naast het oud zwembad
- de Baron Michelkazerne
- de gevel van het Cardijn-instituut (Merodestraat)
- een van de bedreigde woningen naast het Groen Water
- de Brusselpoort
- het hek van de kleine tuinwijk in de Schaalstraat
- het paleis van Marghareta van York (Stadsschouwburg)
- de wafelijzerbrug aan de Nekkerspoel

Volgende keer meer succes!

Water: een gemeentelijke uitdaging ? De Dijle als voorbeeld

Ooit was de Dijle een levensader een een kontaktplaats van de stad Mechelen. Goederen werden langs het water af en aan gevoerd, stoelenvlechtsters klopten er hun stro, de bruggen over de Dijle behoorden tot de drukste plaatsen van Mechelen.

Stoelenvlechtsters verdwenen echter uit het kadebeeld, de Binnendijle verloor alle belang voor het goederenverkeer en omwille van de geurhinder waren de Dijleboorden een weinig geliefde woon- of ontspanningsplaats.

Achterhuizen, ateliers, opslagruimtes schermde dan ook de Dijle meer en meer af van de rest van de stad. Ook de vlieten werden om hygiënische redenen dichtgelegd.

Maar de tijd staat niet stil. De kwaliteit van het Dijle water is aanzienlijk verbeterd en nu betekent de aanwezigheid van de Dijle een meerwaarde in plaats van een minderwaarde voor de aanpalende percelen.

Steeds meer particulieren beseffen deze evolutie en speculeren op een verdere verbetering van het Dijlewater. Nu worden langs de Dijle kleine paleizen met tuinen, aanlegkades en gloriëttjes opgetrokken.

In het spoor van deze particulieren dient ook de gemeentelijke overheid zich bewust te worden van de mogelijkheden die de Dijle en andere waterlopen bieden. Ze dient een lange termijn strategie te ontwikkelen om het leven in Mechelen aantrekkelijker te maken.

Er is echter meer, zuiver water is niet alleen een landschapselement met een hoge belevingswaarde, het is ook een grondstof.

Water als landschapselement en als grondstof verdient dan ook enige aandacht van al diegenen die zich geroepen voelen onze stad te besturen.

Deze tekst is dan ook de eerste uit een reeks die werd opgesteld om dit aspect van het gemeentelijk beleid voor het zoeklicht te brengen en initiatieven los te weken.

Water als grondstof en water als een landschapselement met een omgevingsmeerwaarde worden onder de twee volgende hoofdingen algemeen benaderd. In volgende nummers gaan we dan een aantal

concretere mogelijkheden en dromen vermelden. De bal komt hiermee in het kamp van de politici en de kiezers.

Water als grondstof

Dankzij het plaatselijk klimaat, de nabijheid van de zee, de bodemgesteldheid en de ligging ten opzichte van de zeespiegel is Mechelen overvloedig gezegend met hemel- en oppervlaktewater.

Zuiver water zou in Mechelen een permanent, zichzelf vernieuwende grondstof kunnen zijn!

De stijgende rekeningen van de waterdistributie en de bijkomende provinciale heffing voor waterzuivering tonen echter aan dat zuiver water rechtstreeks en onrechtstreeks duurder wordt.

Stijgende prijzen zijn een bewijs dat we steeds meer met een toenemende waterschaarste geconfronteerd worden.

Een verhoogde vraag naar zuiver water en een verminderd aanbod van zuiver water tengevolge van enerzijds grondwater- en oppervlaktewaterverontreiniging, en anderzijds het verminderd indringen van het regenwater in de bodem tengevolge van bodemverdichting, betonning en kanalisering kunnen als hoofdoorzaken voor de toenemende waterschaarste aangeduid worden.

Op gemeentelijk vlak kan men zich verschillende initiatieven indenken om watersverspilling en watervervuiling tegen te gaan en om ervoor te zorgen dat het regenwater meer kansen krijgt om de grondwatervoorraad te voeden zonder tot grondwatervervuiling te leiden, en om ervoor te zorgen dat er ook voldoende oppervlaktewater voorradig is, zodat men voor de watervoorziening slechts uitzonderlijk de grondwatervoorraad dient aan te spreken.

Water een landschapselement met een omgevingsmeerwaarde

Van een stad zonder rivier wordt vaak gezegd dat er iets aan ontbreekt. Steden die de erdoorlopende rivieren onder gewelven weggestopt hebben, zijn een aanzienlijk deel van hun ziel en karakter verloren.

Ook Mechelen heeft een aanzienlijk deel van zijn ziel verloren toen het grootste deel van de erdoor lopende vlieten gedempt of overwelfd werd.

Het bleef echter niet bij de overwelving van de vlieten in het begin van deze eeuw, ook recent werden aanzienlijke delen van waterlopen overwelfd. De parking aan de Zandpoortvest, het verkeerskruispunt ter hoogte van de oude zwemdok, de overwelving van de Vrouwvliet aan Pasbrug zijn voorbeelden van een miskennis van oppervlaktewater als een potentiële omgevingsmeerwaarde.

Verdere overwelvingen van onze waterlopen dienen dan ook afgewezen te worden en bestaande overwelvingen moeten bij gelegenheid en in de mate van het mogelijke teruggedraaid worden.

Vooraf in de meer landelijke gebieden dienen we aandacht te verlenen aan het beheer van grachten en beken, zodat deze niet verder eerst in open, en daarna in overwelfde riolen veranderen. Een lange termijnvisie op riolering, waterzuivering en herwaardering van deze waterlopen zou ervoor kunnen zorgen dat deze waterlopen samen met de wegbermen de groene vingers in het Mechels landschap worden.

Groene vingers die ervoor zorgen dat de overgebleven fauna en flora zowel tussen de landbouwgebieden als in de bebouwde kom niet verder verschralen maar nieuwe ontwikkelingskansen krijgen.

Groene vingers die ook ertoe zullen bijdragen dat de mensen die de stad verlieten om dicht bij de natuur en de open ruimte te wonen nog iets van die natuur en die open ruimte in de toen nieuwe, nu bijna volgebouwde wijken aantreffen.

Mits aangepast beheer zijn open water, de erbij horende vochtige biotopen en de erop aansluitende restanten van het verdwijnend kultuurlandschap, elementen om aan recent verstedelijkte gebieden zonder historische gebouwen een extra belevingswaarde voor de buurtbewoners toe te voegen.

Ook in de landbouwzones moet de gemeentelijke overheid, rekening houdend met de evolutie van de landbouwtechnieken, aan het beheer van het oppervlakte- en het grondwater, en het herstel van het kultuurlandschap de nodige zorg besteden.

Maar niet alleen in het open landschap en de halfverstedelijkte gebieden is open water een landschappelijke meerwaarde. Ook in de binnenstad moet deze groene-vingerpolitiek langs bestaande en verdwenen waterlopen verdergezet worden.

Zij die de ligging kennen van de gedempte en overkoepelde vlieten verstaan het stratenpatroon van de Mechelse binnenstad veel beter. Zij kunnen het straatbeeld dan ook beter beleven.

Het is dan ook wenselijk dat de ligging van deze verdwenen vlieten en hun kades door een aangepaste en steeds weerkerende keuze van de straatstenen in de bestrating aangeduid wordt. Het stratenpatroon, de rooilijnen en de ligging van verschillende historische gebouwen zal er veel begrijpelijker door worden.

Daarnaast mag men niet uit het oog verliezen dat deze gedempte vlieten groene vingers in de binnenstad zijn gebleven. Groene vingers waarlangs bijvoorbeeld in de zomer de vlinders de weg naar de binnenstad vinden en in de winter verschillende vogels als wintergast de binnenstad binnendringen.

Deze gedempte of overwelfde beddingen kenmerken zich immers door een aaneenschakeling van tuintjes met lage tuinmuren of lage woningen. Een aaneenschakeling die slechts uitzonderlijk door hoogbouw onderbroken wordt.

Hier en daar zou men er zelfs aan kunnen denken om langs een oude vlietbedding een wandelweg of een fietspad te openen.

Verdere inpalming van de groene vingers door hoog- of laagbouw moet dan in de toekomst vermeden worden, willen deze sites hun karakter van groene vingers behouden.

Dezelfde redenering geldt voor de water- en brandstraatjes die steeds meer uit het stadsbeeld verdwijnen omdat ze door particuliere eigendommen ingepalmd worden. In dit betoog vragen we vooral aandacht voor de waterstraatjes. De stedelijke overheid moet deze in de mate van het mogelijke terug aan het openbaar domein toevoegen, zodat de inspanningen die geleverd worden om de Dijle terug te saneren hun weerslag hebben op hele wijken en niet alleen op de aanliggende panden.

Erik Nobels

IN MEMORIAM

Watertoren

Vormingsstation NMBS Muizen-Mechelen

Tot onze grote verbijstering (een beschermingsaanvraag was in opmaak) moesten wij in december laatstleden vaststellen dat een belangrijke watertoren werd gesloopt.

Het gaat over de watertoren die zich bevond tussen de sporenbundel van het vormingsstation NMBS te Muizen-Mechelen.

De watertoren bestond uit een vrijstaande metalen kuip op een achtkantige onderbouw uit metselwerk. Dit type gaat terug naar het ontwerp van een reeks watertorens gebouwd voor de Chemin de Fer du Midi (Frankrijk 1870). Van dit type werden er 5 in België gebouwd, waarvan één te Antwerpen-Zuid en één te Mechelen. Beiden zijn heden afgebroken.

De industrieel-archeologische waarde van deze watertorens was een evidentie. Eens te meer moeten we vaststellen dat de NMBS op zijn minst lichtzinnig omspringt met zijn industrieel-archeologisch patrimonium.

Guy Bertrand

Tentoonstellingen

De jaren '30 in België: de massa in verleiding

ASLK Galerij, Kreupelenstraat 12, 1000 Brussel
Van 25/02 tot 05/06, alle dagen van 10.00 tot 18.00.
Gratis toegang
Info: 02/213 71 68

Kuil 3 - Sleuf VI: archeologie in Vlaanderen

Boudewijncomplex Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30,
1210 Brussel
Van 24/02 tot 15/04, maandag tot vrijdag, 09.00 tot 17.00.
Avondbezoeken op 30/03 en 13/04 van 17.00 tot 21.00.
Gratis toegang.
Info: 02/463 13 33

Hooglied: de beeldwereld van religieuze vrouwen in de Zuidelijke Nederlanden

Paleis voor Schone Kunsten, Brussel.
Van 25/02 tot 22/05.

Keizer Karel: Wandtapijten en wapenrustingen uit de Spaanse koninklijke verzamelingen

Musea voor Kunst en Geschiedenis, Jubelpark, Brussel.
Van 27/01 tot 24/04.

Mobiele Fresco's van het Nooren: wandtapijten uit onze gewesten, 16e - 20e eeuw

Hessenhuis, Antwerpen.
Van 05/03 tot 05/06.

Publikaties

METROPOLIS, over mensen, steden en centen.

Guido DeBrabander, Luc Vervoort, Frank Witlox
Uitgeverij Kritak
191 blz (+ bijlagen), 498 F

Terwijl de België omringende landen de steden promoveren tot de speerpunten in hun economisch, sociaal en ruimtelijk beleid, beperkt de overheid zich hier tot enkele lapmiddelen die het anti-stedelijk beleid nauwelijks kunnen verdoezelen.

Jaar na jaar slinkt de stedelijke bevolking en ook de werkgelegenheid kan het Vlaamse gemiddelde tempo niet volgen.

Hoe komt dit en wat kan eraan gedaan worden? Met feiten en cijfers in de hand geeft dit boek concrete antwoorden. Antwoorden die gevoelige punten raken. Want wie is niet vatbaar voor te hoge belastingen of makkelijk geïnde premies?

Geen Behoud Zonder Onderhoud!

Gemeenschappelijke uitgave van het Bestuur Monumenten en Landschappen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Zandstraat 3, 1000 Brussel) en de Monumentenwacht Vlaanderen vzw (Brederodestraat 21, 1000 Brussel).

Deze duidelijke brochure vestigt de aandacht op het verval door de ouderdom aan monumenten aangericht, en op het permanent toezicht en onderhoud dat noodzakelijk en wettelijk verplicht is. De stelsels van onderhoudspremie van de Vlaamse Gemeenschap en fiskale tegemoetkoming worden belicht; de activiteiten van de Monumentenwacht worden voorgesteld.

Een aanrader voor al wie een monument onder zijn hoede heeft of voor wie in deze problematiek geïnteresseerd is!

Baksteenprijs voor Architectuur 1993

De “Baksteenprijs voor Architectuur” 1993 werd toegekend aan het “controversiële” BACOB-gebouw van architect Georges Baines aan de Battelsesteenweg/Olivetenvest.

De scherpe hoek van dit gebouw vormt een knooppunt en dit zowel in vormgeving als in organisatie van de verschillende functies. Op de begane grond wordt het voetpad hier verbreed tot onder het gebouw. Dit biedt een extra ruimte en is een soort tegemoetkoming zowel voor het publiek als voor de stad zelf. Het openwerken van de hoek biedt een doorzicht tussen beide straten.

De meest representatieve delen worden voorzien op de hoek van Battelsesteenweg en Olivetenvest. Ze bevinden zich in een naar vorm en materiaal gedifferentieerd gedeelte van het gebouw. Deze met gemoffelde aluminiumplaten beklede delen geven de indruk ingeschoven te zijn in het open hoekvolume.

Het functioneren van het gebouw stond centraal bij het ontwerpen. De grondige studie van het programma heeft geleid tot een eenvoudige structuur, die de beschikbare ruimte op alle verdiepingen opdeelt in twee specifieke zones.

De eerste zone strekt zich uit als een ruime, eenvoudige en flexibele oppervlakte langs de Battelsesteenweg, waarin alle belangrijke functies worden ondergebracht.

De tweede zone, gelegen langs de Olivetenvest, biedt plaats aan de minder representatieve delen. Tussen deze twee duidelijk gescheiden zones bevindt zich een smalle strook waarin de verticale circulaties, de sanitaire voorzieningen en de kanalen van de technische installaties zijn ondergebracht.

Langs de Battelsesteenweg en langs de Olivetenvest zijn de gevels die overeenstemmen met de kantoren zeer eenvoudig en op traditionele wijze ontworpen. Het regelmatig, gemoduleerde raamtype verwijst naar de omliggende bebouwing.

(vrij naar “Bouwen met Baksteen” nr 69/1993)

Inhoudstafel RIM-Nieuws 24

Editoriaal.....	2
RIM Jaaroverzicht 1993.....	3
Bescherming van Vierendeelliggers.....	5
Nieuwe activiteiten.....	9
Praatcafé "Wonen in Mechelen"	10
De Expostijl te Mechelen.....	11
mechelenbinnenstebuiten.....	15
Wedstrijd "De steen des aanstoots"	21
Water: een gemeentelijke uitdaging ?.....	22
In Memoriam.....	28
Tentoonstellingen.....	29
Publikaties.....	30
Baksteenprijs voor Architectuur 1993.....	31

Doelstellingen RIM

RIM (Restauratie Integratie Mechelen) is een vereniging die bekommerd is om de toestand van het Mechels roerend en onroerend cultureel erfgoed.

Omdat zij vindt dat dit erfgoed niet altijd juist gewaardeerd wordt, moet er iets gedaan worden om de situatie te verbeteren.

RIM zal vooral aandacht hebben voor het architecturale en stedenbouwkundige patrimonium in groot Mechelen zonder daarom ander cultureel erfgoed uit te sluiten.

RIM wil sensibiliseren om waardevolle oude panden in stand te houden, te restaureren en te integreren. Integreren betekent ervoor zorgen dat een oud gebouw weer nuttig gebruikt wordt, weer meespeelt in de omgeving en zichzelf zo beschermt tegen verwaarlozing.

RIM wil niet gaan werken naast bestaande organisaties en initiatieven: het wil veeleer een gespreksforum worden, een uitwisselingsplatform bieden. Dit is absoluut nodig wil er een geloofwaardige en gecoördineerde aanpak komen.

RIM wil zowel het grote publiek sensibiliseren als de eigenaars van waardevolle gebouwen en de overheid. Concreet wil zij het grote publiek benaderen met een regelmatig verschijnende nieuwsbrief. Er worden contacten gezocht met eigenaars, overheid en geïnteresseerde organisaties.